Inhoudsopgave

Inleiding
- De actualisatie van het sportbeleid voor Sint-Oedenrode
- De Rooise Draad
- Aanpak

Uitgangspunten
- Sportbeleid in beweging
- Evaluatie
- Meten is weten

Informatie & communicatie

Leeswijzer

Overzicht & planning

Projectfiches

Bijlagen
1. samenvatting evaluatie
2. uitwerking sportvereningsenquête

Inleiding

De actualisatie van het sportbeleid voor Sint-Oedenrode
In ons land zijn meer dan 70 sportbonden aangesloten bij het NOC*NSF. In totaal tellen deze bonden bijna 27.000 aangesloten verenigingen en ruim 4,6 miljoen geregistreerde leden. Bovendien stijgt het aantal individuele sporters en sporters in ongeorganiseerd verband. De sportscholen in Nederland begroeten 100.000den nieuwe leden. Het aantal sporters en het percentage sporters met hogere leeftijd neemt sterk toe.

Behalve deze cijfers met betrekking tot sportdeelname hebben we in Nederland te maken met een aantal ontwikkelingen en trends die ook van invloed zijn op sport en bewegen. We hebben bijvoorbeeld steeds minder vrije tijd te besteden. Er is sprake van een toenemende vergrijzing. Dit brengt een groter aantal mensen met een beperking of chronische aandoening met zich mee. De individualisering neemt toe en dit gaat gepaard met een toename aan individuele sporters en behoefte van de sporter aan flexibiliteit en de commerciële sportaanbieders bieden dit vaak aan. Sportinstellingen moeten hun sport anders aanbieden, gericht op wensen en behoeften uit de omgeving. Dit is slechts een kleine greep uit de vele ontwikkelingen die zich momenteel voordoen. De huidige sportsituatie en de trends en ontwikkelingen zijn van invloed op het karakter van de sport, hoe sport en bewegen wordt beleefd en hoe hier door de gemeente mee om moet worden gegaan. Het sportbeleid van de gemeente zal hier dan ook op moeten aansluiten.

In Sint-Oedenrode zijn 68 sportverenigingen geregistreerd. In 2008 was 64% van alle jeugdige inwoners actief lid van een sportvereniging. Het sportstimuleringsproject Jeugd in Beweging is populair. De commerciële sportscholen hadden in oktober 2008 meer dan 2200 leden. Zomaar wat cijfers en feiten over sportdeelname in Nederland en in Sint-Oedenrode. Gegevens die doen vermoeden dat het met de sport wel goed zit. Ervan uitgaande dat de samenleving in onze gemeente een afspiegeling is van de Nederlandse en dat dus globaal hetzelfde beeld verwacht mag worden lijkt de sportsituatie in orde te zijn. Toch werd het tijd dit eens daadwerkelijk te toetsen.

Op 18 december 2008 is de gemeenteraad van Sint-Oedenrode geïnformeerd over de evaluatie van het sportbeleid in onze gemeente. Hiermee is de basis gelegd voor actualisatie van het beleid op het terrein van sport en bewegen in relatie tot sportstimulering, sportsubsidies en sportaccommodaties. Deze geactualiseerde beleidsnota is een aanvulling op de nota ‘Sportbeleid in beweging’. Het geeft de aandachtspunten voor de komende jaren weer. Waarmee niet gezegd is dat er in de loop der tijd geen aandachtspunten toegevoegd kunnen worden of kunnen vervallen. Het geactualiseerde sportbeleid wordt steeds getoetst, geëvalueerd en zonodig bijgesteld, het is een actief document dat ontwikkelingen volgt.

De Rooise Draad
Geen beleid zonder visie. In 2005 is het visiedocument ‘De Rooise Draad’ opgesteld. Hierin is de strategische visie opgenomen tot 2020 en deze wordt gebruikt als referentie- en toetsingskader.

Uit het visiedocument:

“Door onderlinge samenhang aan te brengen ontstaat een uitgebalanceerde ontwikkeling. Tijdens de visieontwikkeling is naar voren gekomen dat de mens centraal moet staan. Misschien vanzelfsprekend, maar daarom juist goed om nog eens te onderstrepen. Het creëren van een groot sociaal kapitaal, passende werkgelegenheid, gezond ondernemersklimaat, aangename woonomgeving, prettig verblijfsklimaat, voldoende voorzieningen en een levendig buitengebied dragen allemaal bij aan het welzijn van de Rooienaar. Een allesomvattende term is haast niet te bedenken, maar “vitale gemeente” is een beeld dat de gewenste sfeer oproept. Vitaliteit in de meest brede zin van het woord betekent aandacht voor de leefbaarheid in de kleine kernen, activiteiten in de samenleving stimuleren, vitaliteit in het buitengebied behouden, aansluiten bij de dynamiek in werkgelegenheid en een coöperatieve manier van beleid voeren. Het woord vitaliteit heeft iets menselijks, dynamisch en levendigs in zich.”

En

“In het jeugdbeleid ligt de nadruk op preventie. Het activiteitenaanbod voor jongeren (tieneropvang, jongerencentrum, speelvoorzieningen, sportinfrastructuur) moet op peil worden gehouden. Behoud van onderwijs, zowel basis als voortgezet, is cruciaal voor het behoud van vitaliteit. Het jeugd- en jongerenwerk wordt gestimuleerd met extra aandacht voor de kleine kernen. Activiteiten zijn onder meer gericht op verhoging van participatie, sportstimulering en cultuurstimulering Verder is er permanente aandacht voor het betrekken van jongeren bij beleid. Om dit alles te realiseren is het belangrijk om meer afstemming te zoeken tussen de verschillende beleidsvelden, zoals wonen, sport, cultuur en zorg.”

Hieruit wordt opgemaakt dat de doelgroep jeugd specifieke aandacht heeft, wat ook voor het sportbeleid geldt. Er moet samenhang gezocht worden tussen beleidsterreinen, sport en sportiviteit worden belangrijke maatschappelijke peilers gevonden, voorzieningen moeten op niveau zijn. Ook in de programmabegroting wordt elk jaar voldoende aandacht aan sport besteed. Het zijn deze speerpunten die in gedachten zijn gehouden bij het opstellen van het geactualiseerde sportbeleid. Bij de vertaling naar projectfiches is hiermee rekening gehouden.

Aanpak
De aandachtspunten in het geactualiseerde beleid zijn bepaald in samenwerking met veel verschillende partijen. Tijdens de evaluatie hebben sportverenigingen een inbreng gehad tijdens een verenigingsavond waarbij ook leden van de gemeenteraad aanwezig waren. Er zijn gesprekken geweest met vertegenwoordigers van verschillende beleidsterreinen. Omliggende gemeenten zijn geraadpleegd en er is rekening gehouden met landelijke ontwikkelingen. Een belangrijke uitkomst van de verenigingsavond was de vraag van sportverenigingen naar een verenigingsenquête. Deze is uitgevoerd voordat de aandachtspunten zijn vertaald naar beleid. Zodoende is de uitkomst van de enquête mede bepalend geweest voor de uitwerking van de aanbevelingen. Bovendien zijn alle aandachtspunten vooraf voorgelegd aan de sportverenigingen. Hun reacties zijn meegenomen in de definitieve nota.

Het geactualiseerde beleid is vertaald in projectfiches. Op korte en krachtige wijze wordt aangegeven welke concrete sportieve acties de komende jaren uitgevoerd gaan worden. Voor een aantal aanbevelingen geldt dat uitwerking van de aandachtspunten plaatsvindt in uitwerkingsnotities.

Uitgangspunten

Het beleid van de landelijke overheid is gericht op signaleren en analyseren van ontwikkelingen in de samenleving, stimuleren van nieuw beleid, initiëren van nieuwe voorzieningen en activiteiten, het verbeteren en in stand houden van de sportinfrastructuur (sportaanbod en sportondersteuning), stimuleren van top- en breedtesport via diverse impulsen en het faciliteren van innovatieve projecten met een landelijke betekenis. Landelijk zijn afspraken gemaakt dat de provincies samen met de landelijke overheid en de gemeenten een inspanning leveren om de sociaalmaatschappelijke betekenis van de sport een extra impuls te geven.

De gemeente is voor de sportorganisaties het eerste aanspreekpunt, omdat zij op lokaal niveau verantwoordelijk is voor het in stand houden en het verbeteren van de lokale infrastructuur. Hieronder wordt verstaan de beschikbaarheid en toegankelijkheid van sport- en recreatievoorzieningen voor alle inwoners en de lokale sportondersteuning. Daarnaast heeft de gemeente een belangrijke rol bij de stimulering van sportactiviteiten en projecten in het kader van breedtesport.

De regietaak van de overheid wordt de komende jaren steeds actiever ingevuld. De gemeente wordt daarbij een lokale regisseur die in overleg met het veld beleid ontwikkelt en de uitvoering overlaat aan het veld. Verder is er sprake van een ‘terugtredende’ overheid, die zich concentreert op kerntaken. Taken die daar niet toe behoren worden afgestoten of overgelaten aan het particuliere initiatief. Voor de sport betekent dit onder andere dat gemeenten actief willen sturen op maatschappelijke doelen die de gemeenten met behulp van de sport willen realiseren.

Sportbeleid in beweging
In 2000 zijn de doelstellingen van het sportbeleid als volgt omschreven:

‘Het sportbeleid maakt onderdeel uit van het totale gemeentelijke welzijnsbeleid beleid dat er op is gericht voorwaarden te scheppen voor een omgeving waar men goed kan wonen, werken en recreëren. Het voorzieningenniveau op het terrein van de sport levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid in Sint-Oedenrode.

De belangrijkste functies van sport zijn:
- zinvolle vrijetijdsbesteding
- ontwikkelen van de motoriek (jeugd)
- opbouw van de conditie
- versterken van de gezondheid
- ontmoetings- en contactfunctie
- ontwikkelen van sociaal gedrag

Het spreekt voor zich dat het gemeentebestuur gezien het belang van deze functies veel aandacht heeft voor een goede sportcultuur in de gemeente. Wij stellen ons dan ook tot doel de inwoners van de gemeente Sint-Oedenrode te stimuleren om te gaan en te blijven sporten. Omdat naar onze mening sporten voor iedereen toegankelijk moet zijn streven wij naar een gevarieerd en betaalbaar aanbod aan sportfaciliteiten waarbij ook de fysieke toegankelijkheid een belangrijke rol speelt. Om het sportbeleid betaalbaar te houden streven wij naar een bedrijfsmatige exploitatie van onze sportaccommodaties. Met andere woorden een maximale inzet ten behoeve van het verbeteren van het economisch en sociaal rendement.'

Onze doelstellingen nu zijn niet wezenlijk anders dan toen. Uiteraard zijn er maatschappelijke ontwikkelingen die ons verplichten aandachtspunten te verschuiven en misschien te verleggen maar in de basis hoeft het beleid niet aangepast te worden, ook met verwijzing naar het visiedocument. De speerpunten en benoemde doelgroepen die in de laatste sportnota genoemd worden zijn niet veranderd en het beleid wordt met positieve resultaten toegepast. Het sportstimuleringsbeleid heeft goede uitwerkingen gehad en is zeker niet uitgeput. De visie op sport en sportstimulering is niet gewijzigd, het gaat om de actuele invulling van het kader. De projectfiches geven hier richting aan. In de loop van de tijd zal dan opnieuw bijgestuurd worden zodat we actueel blijven.

Evaluatie
De gemeente wil haar sportbeleid helder formuleren, een toekomstvisie op sport ontwikkelen en een actieplan voor de komende jaren opstellen. Dat schept duidelijkheid naar burgers en andere geïnteresseerden over wat van de gemeente op sportgebied kan worden verwacht.

Sportbeleid moet dynamisch zijn. Er moet ruimte zijn om ontwikkelingen in samenhang met andere beleidsterreinen op te pakken. De grote lijnen moeten zijn bepaald zodat de kaders ingevuld kunnen worden op het moment dat we met een project aan de slag gaan. Zo zijn we steeds actueel en worden we niet ingehaald door ontwikkelingen.

Als aftrap voor de actualisatie van het sportbeleid is het beleid geëvalueerd en is er op 28 oktober 2008 een succesvolle informatie/discussieavond georganiseerd voor alle sportverenigingen en andere belanghebbenden, zoals het onderwijs. De bevindingen zijn ook gebruikt als input voor de inhoudelijke evaluatie.

In de evaluatie wordt de planningsnorm van de KNVB ten aanzien van de veldbehoefte gebruikt omdat deze als niet onredelijk wordt aangemerkt. Een norm is een hulpmiddel om benodigde capaciteit te berekenen. De werkelijke behoefte hangt ook af van de specifieke situatie van het complex. De KNVB-norm geeft een verfijndere berekening dan de VNG-norm en houdt met meer factoren rekening dan enkel het aantal wedstrijdvelden ten opzichte van het aantal trainingsvelden. VNG en KNVB houden zich bezig met de normen en verwacht wordt dat er binnen afzienbare tijd overeenstemming bereikt wordt. Tot het moment van overeenstemming moeten we een keuze maken, op dit moment volgen we graag de verfijndere KNVB-norm.

Meten is weten
Een belangrijke aanbeveling die uit de discussieavond voor sportverenigingen en belanghebbenden naar voren kwam, is het uitvoeren van een verenigingsenquête. Omdat hieruit informatie naar voren zou kunnen komen die voor de actualisatie van het beleid van belang zou kunnen zijn, is deze enquête uitgevoerd voordat de definitieve versie van de geactualiseerde nota aan de gemeenteraad is aangeboden. Zodoende zijn we in staat geweest de stand van zaken bij sportverenigingen te meten een aanbeveling toe te spitsen op de meest actuele situatie. De evaluatie en de enquête fungeren ook als 0-meting, zodat we over enkele jaren ook kwantitatief kunnen toetsen wat het beleid heeft opgeleverd.

Informatie & communicatie

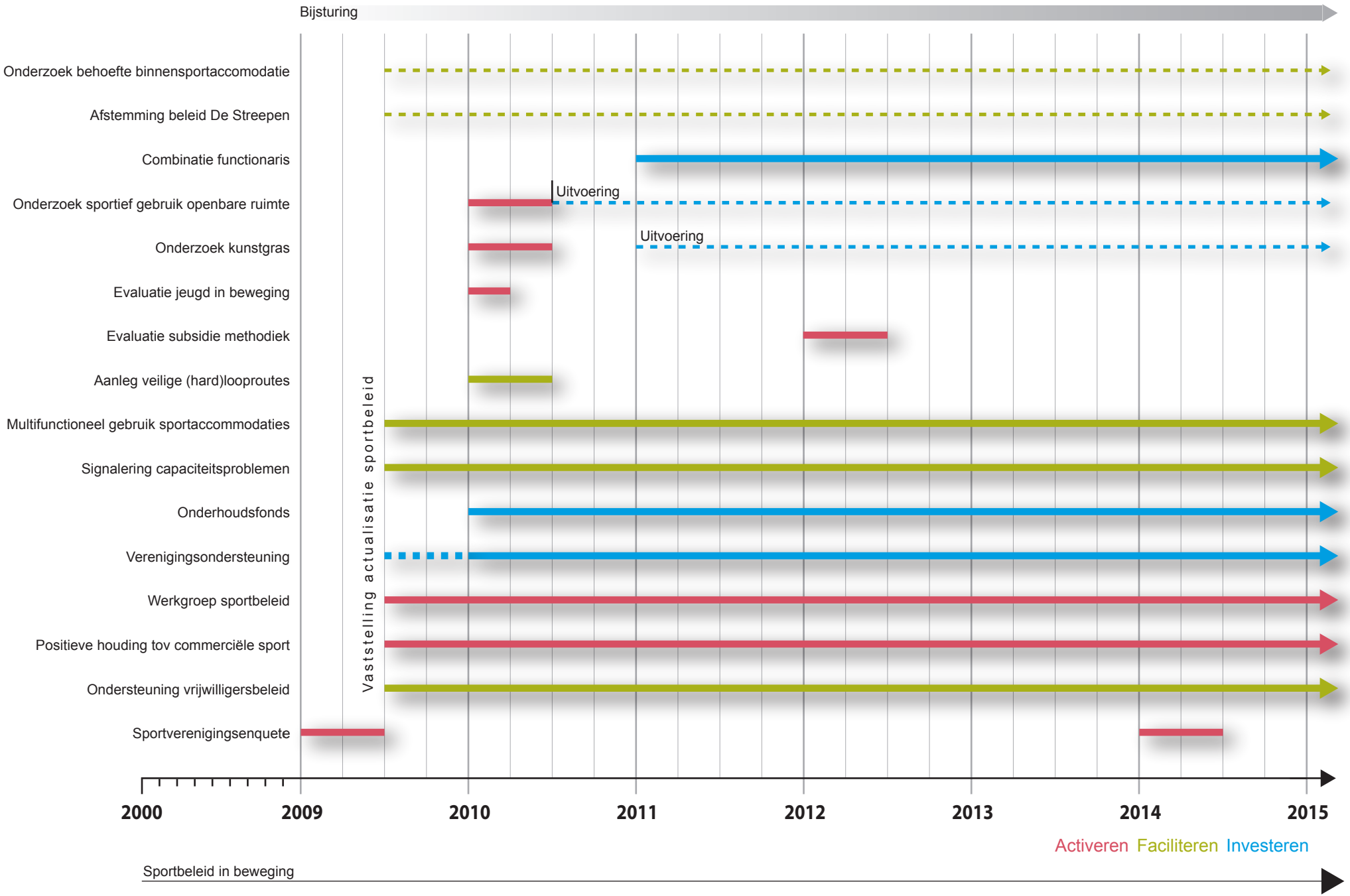
In de loop van de tijd raken steeds meer partijen betrokken bij sport en bewegen. Onze gemeente heeft niet alleen te maken met ruim 60 sportverenigingen. Er zijn op het gebied van sport en bewegen meer belanghebbenden, zoals commerciële sportaanbieders, onderwijs, buitenschoolse opvang, peuterspeelzaalwerk, de stichting toegankelijkheid, het ongebonden sporten en natuurlijk de inwoners. De huidige wijze van informatieverstrekking op het terrein van sport en bewegen is divers. Het geactualiseerde beleid vraagt om informatievoorziening en een communicatiestructuur. Om de projectfiches succesvol te implementeren is een goede informatie- en communicatievoorziening een randvoorwaarde.

Om die reden willen wij een communicatieplan op stellen dat ondersteunend zal werken bij de uitvoering van de verschillende projectfiches en bij evaluatie en bijsturing van het beleid.

Leeswijzer

Deze nota bestaat in hoofdzaak uit 15 projectfiches. Projectfiches zijn, zoals eerder omschreven, uitgewerkte aanbevelingen die voortkomen uit de evaluatie van het sportbeleid en in december 2008 ter informatie zijn aangeboden aan de gemeenteraad. Elke projectfiche heeft een doelstelling en het gewenste resultaat is omschreven. Om de samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen te bevorderen is steeds aangegeven op welk beleid de aanbeveling van invloed is. In het fiche staat welke acties uitgevoerd moeten worden om het resultaat te bereiken en als mogelijk is hierbij aangegeven welk budget hier mee gemoeid is. Alle fiches samen vormen de aandachtspunten van het beleid de komende jaren. Er is bewust voor gekozen geen begin en einddatum voor het beleid te definiëren. Immers, het beleid is enkel geactualiseerd, in basis loopt het dus al vanaf 2000. De aandachtspunten zullen in de loop van de tijd geëvalueerd en getoets worden. Zo nodig kunnen zij bijgestuurd worden en er kunnen punten vervallen of toegevoegd worden. Door dit steeds te blijven doen, blijft het beleid actueel en hoeven we geen strikte einddatum te hanteren waarop er nieuw beleid zou moeten zijn.

Een overzicht en planning van uitvoering van de verschillende fiches is toegevoegd.

Bijsturing
Onderzoek behoefte binnensportaccomodatie
Afstemming beleid De Streepen
Combinatie functionaris
Onderzoek sportief gebruik openbare ruimte
Uitvoering
Onderzoek kunstgras
Uitvoering
Evaluatie jeugd in beweging
Evaluatie subsidie methodiek
Aanleg veilige (hard)looproutes
Multifunctioneel gebruik sportaccommodaties
Signalering capaciteitsproblemen
Onderhoudsfonds
Verenigingsondersteuning
Werkgroep sportbeleid
Positieve houding tov commerciële sport
Ondersteuning vrijwilligersbeleid
Sportverenigingsenquete
Vaststelling actualisatie sportbeleid
2000
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
Activeren Faciliteren Investeren
Sportbeleid in beweging

Aanbeveling 1	**Multifunctioneel gebruik van binnensportaccommodaties moet gestimuleerd worden. Er is vraag naar en het biedt kansen.**
Aanleiding	Evaluatie binnensportaccommodaties, ontwikkeling van plannen bouw sporthal (fiche 14 & 15)
Gewenst resultaat	Optimaal benutten accommodaties
Doelstelling	Verhogen bezetting accommodaties
Achtergrond	Binnensportaccommodaties krijgen gaandeweg meer verschillende functies. Er is interesse van kinderopvangorganisaties voor integratie van kinderopvang op sportlocaties. Ook beleidsterreinen zoals welzijn en onderwijs zien mogelijkheden uit maatschappelijke overwegingen.
Actie(s)	Nader te bepalen
Aandachtspunt	
Beleidsterreinen	Sport - welzijn – onderwijs - accommodatiebeleid
Rol gemeente	Faciliteren
Planning	Vanaf 3e kwartaal 2009
Budget	-

Aanbeveling 2	**Gezien de belangrijke samenwerking tussen onderwijs en sport moet Sint-Oedenrode, zo gauw als mogelijk, onderzocht worden of gebruik gemaakt kan worden van de rijksregeling voor combinatiefunctionarissen**
Aanleiding	Evaluatie lokale en landelijke ontwikkelingen, sportverenigingsenquête
Gewenst resultaat	De combinatiefuncties moeten landelijk leiden tot: • meer sport- en cultuuraanbod op en om de brede school in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs (dat kan dus ook zijn: bij de sportvereniging of de culturele instelling), • de ontwikkeling van meer brede scholen met een sport- en cultuuraanbod • de versterking van ca. 10% van de sportverenigingen, zodanig dat deze niet alleen in staat zijn de leden te bedienen, maar ook iets kunnen betekenen voor het onderwijs, de naschoolse opvang, de wijk en/of specifieke (inactieve, kwetsbare) doelgroepen.
Doelstelling	Structurele versterking van sportverenigingen op lokaal niveau
Achtergrond	De ministeries van VWS en OCW willen in de periode tot 2012 circa 2500 fulltime combinatiefuncties realiseren op het terrein van onderwijs, sport en cultuur die zorgen voor een integrale aanpak. Een combinatiefunctionaris is in dienst bij één werkgever, maar werkt tegelijkertijd in of ten behoeve van twee werkvelden/sectoren. Vanaf 2008 stellen de ministeries van VWS en OCW hiervoor een structurele financiële impuls beschikbaar. Uit de verenigingsenquête blijkt dat veel verenigingen behoefte hebben aan professionele ondersteuning.
Actie(s)	Vanaf 2010 wordt geinventariseerd welke mogelijkheden er binnen Sint-Oedenrode zijn voor het aanstellen van combinatiefunctionarissen zodat een aanvullend raadsvoorstel gemaakt kan worden voor aanstelling vanaf 2011.
Aandachtspunt	Samenwerking verenigingen - onderwijs
Beleidsterreinen	Sport - onderwijs
Rol gemeente	investeren
Planning	2011 (afhankelijk van rijksoverheid)
Budget	De middelen voor de impuls worden deels door het rijk (ca. 40%), en deels door gemeenten (ca. 60%) beschikbaar gesteld. In het eerste jaar van deelname door een gemeente financiert de rijksoverheid 100%. De middelen zijn structureel beschikbaar. Er is uitgegaan van een normbedrag per fte van € 45.000. Vast te stellen via raadsvoorstel.

Aanbeveling 3	**Tijdens de discussieavond op 28 oktober 2008 is gebleken dat verenigingen behoefte hebben aan een verenigingsenquete. Hierbij kan sportdeelname in de zijlijn worden meegenomen.**
Aanleiding	Evaluatie lokale en landelijke ontwikkelingen
Gewenst resultaat	Een representatieve weergave van de situatie bij lokale sportverenigingen.
Doelstelling	Het signaleren van (gemeenschappelijke) knelpunten bij de sportverenigingen, 0-meting
Achtergrond	Tijdens de discussie-avond werd door verschillende partijen gevraagd om een verenigingsenquete. Verenigingen zouden hun standpunten en knelpunten graag willen delen en een algemeen beeld willen schetsen van de lokale situatie. Voor de gemeente zou een verenigingsenquete een kwantitatieve peiling zijn die, wanneer zij na een aantal jaren herhaald zou worden een beeld zou geven van de effecten van het beleid. Bovendien zou een enquete een lokaal beeld kunnen geven dat vergeleken zou kunnen worden met het landelijke beeld.
Actie(s)	Het uitvoeren van een enquete onder alle sportverenigingen in Sint-Oedenrode en mogelijke uitkomsten meenemen in de actualisering van het sportbeleid.
Aandachtspunt	-
Beleidsterreinen	Sport
Rol gemeente	Activeren
Planning	1e kwartaal 2009
Budget	-

Aanbeveling 4	**In overleg tussen gemeente en sportverenigingen zal bezien moeten worden welke toekomstige mogelijkheden er voor het toepassen van kunstgras zijn in Sint-Oedenrode en in hoeverre partijen in staat en bereid zijn hierin te participeren.**
Aanleiding	Evaluatie buitensportaccommodaties
Gewenst resultaat	Voldoende trainings- en wedstrijdcapaciteit bij de buitensportverenigingen, het bevorderen van multifunctioneel gebruik van velden
Doelstelling	In eerste instantie moeten criteria worden vastgelegd en deze moeten gezien worden als een beleidsregel. Dit biedt houvast voor het nemen van beslissingen en het schept tevens duidelijkheid naar de gebruikers, c.q. verenigingen.
Achtergrond	Er kunnen positieve effecten worden behaald door de aanleg van kunstgras ten aanzien van ruimte, onderhoud en beheer. De bespelingintensiteit van kunstgras is vele malen groter dan natuurgras, waardoor multifunctioneel gebruik mogelijk is en mogelijk het aantal velden teruggebracht kan worden. De vrijkomende locaties kunnen in dat geval voor andere doeleinden worden ingezet en daarmee wellicht financiële voordelen opleveren. Veel verenigingen zeggen interesse te hebben in kunstgras. Kunstgras heeft een constante kwaliteit en geeft de mogelijkheid om meer te trainen, om langer te trainen en om meer wedstrijden te spelen. Bovendien leidt kunstgras tot kwaliteitsverbetering van de nabij liggende natuurgrasvelden. De investerings- en afschrijvingskosten van kunstgras liggen echter fors hoger dan natuurgras. De aanleg van één kunstgrasveld kost, afhankelijk van de materiaalkeuze gemiddeld € 450.000. De afschrijvingskosten zijn afhankelijk van het type kunstgras en de bespelingintensiteit. Als voldaan wordt aan de vastgestelde criteria zal daarna bekeken moeten worden of de positieve effecten opwegen tegen de hogere investeringen en afschrijvingskosten.
Actie(s)	In 2010 willen wij onderzoeken of er positieve effecten kunnen worden behaald door de aanleg van kunstgras ten aanzien van ruimte, onderhoud en beheer en multifunctioneel gebruik. Indien onderzoek dit vermoeden bevestigt, zullen wij aan de hand van vooraf op te stellen criteria vaststellen waar, in welke mate en met welke prioritering de aanleg van kunstgras wenselijk is waarna dit voorgelegd zal worden aan de gemeenteraad.
Aandachtspunt	Multifunctioneel gebruik
Beleidsterreinen	Sport
Rol gemeente	Activeren, daarna eventueel investeren
Planning	Onderzoek 1e helft 2010, eventuele uitvoering vanaf 2011
Budget	Er volgt een aanvullende raadsvoorstel. Hierin zal gevraagd worden om beperkt budget voor onderzoek. Als uit onderzoek blijkt dat er gegronde redenen zijn voor aanleg van kunstgras zal ook dit in een raadsvoorstel verwoord worden.

Aanbeveling 5	**Om tot een samenhangend beleid te komen is structureel overleg tussen de verschillende beleidsterreinen wenselijk. In dit overleg moet als eerste het Jeugdsportfonds aan de orde komen**
Aanleiding	Evaluatie lokale en landelijke ontwikkelingen
Gewenst resultaat	Samenhangend beleid op het gebied van sport als onderdeel van verschillende beleidsterreinen
Doelstelling	2-maandelijks overleg, signaleren van hiaten en dubbelingen in gemeentelijke actviteiten op het gebied van sport en sportstimulering
Achtergrond	Alhoewel er veel raakvlak en samenhang is tussen diverse beleidsterreinen en sport is er slechts incidenteel ambtelijk overleg.
Actie(s)	Instellen werkgroep en initiëren van overleg
Aandachtspunt	Eerste agendapunt: jeugdsportfonds
Beleidsterreinen	Sport - ouderen – jeugd – stichting toegankelijkheid – maatschappelijk werk – volksgezondheid – OGGZ – verslavingszorg – maatschappelijke opvang – brede school – onderwijs – speeltuinen – vrijwilligersbeleid – evenementen
Rol gemeente	Activeren
Planning	Vanaf 3e kwartaal 2009
Budget	-

Aanbeveling 6A	**De rol van de gemeente is voorwaardenscheppend. Aanbevolen wordt te onderzoeken of en hoe we meer openbare ruimte geschikt kunnen maken voor (veilig) sportief gebruik en of het wenselijk is meer sportvelden op sportparken voor sportief medegebruik door omwonenden open te stellen.**
Aanleiding	Evaluatie lokale en landelijke ontwikkelingen
Gewenst resultaat	Voldoen aan de vraag sportbeoefening in de openbare ruimte
Doelstelling	Bevorderen van actief sportief bewegen.
Achtergrond	De sportdeelname in Nederland stijgt. De behoefte aan flexibele vormen van sport neemt toe. Ongebonden sporten wordt aantrekkelijker. Dit betekent dat de vraag naar sportbeoefening in de openbare ruimte en nieuwe vormen van ongebonden sport groter wordt. Alhoewel de gemeente veel waarde hecht aan de verenigingssport, is er ook oog voor deze nieuwe vraag. Voorop staat namelijk dat zoveel mogelijk inwoners actief sportief bewegen. In navolging van de aanbeveling een veilige (hard)looproute aan te leggen zou er meer openbare ruimte sportief ingericht kunnen worden. Hierbij moet ook gedacht worden aan het openstellen van bestaande sportparken voor sportief medegebruik. Een onderzoek moet uitwijzen waar de behoefte ligt op welke manier het beste aan de vraag voldaan kan worden.
Actie(s)	Het uitvoeren van een onderzoek naar de discrepantie tussen vraag een aanbod en aan de mogelijkheden om deze te verminderen.
Aandachtspunt	Jeugd In acht nemen van tot nog toe opgedane ervaringen op verschillende sportparken
Beleidsterreinen	Sport - Infrastructuur en groen - speeltuinen
Rol gemeente	Activeren en na onderzoek eventueel investeren
Planning	Onderzoek 1e helft 2010, eventuele uitvoering daarna
Budget	Nog vast te stellen via aanvullend voorstel

Aanbeveling 6B	**In het licht van de toenemende populariteit van ongebonden en ongeorganiseerde sport en naar aanleiding van de discussieavond op 28 oktober 2008 is de aanleg van veilige, verlichte (hard)looproutes aan te bevelen.**
Aanleiding	Evaluatie lokale en landelijke ontwikkelingen
Gewenst resultaat	Het stimuleren van inwoners om (meer) sportief te bewegen
Doelstelling	De aanleg van een veilige hardlooproute in samenwerking met plaatselijke (hard)loopvereningen
Achtergrond	Naast het aanbod van de sportscholen kent Sint-Oedenrode een uitgebreid net van wandelpaden, ruiterpaden, skate- kano- en fietsroutes. De fietsroutes zijn opgezet volgens het landelijk fietsknooppuntensysteem, er zijn plannen om ook de bestaande wandelroutes ook in een dergelijk landelijk systeem op te nemen. Sinds kort is het regionale mountainbikeroutenetwerk gerealiseerd. Sint-Oedenrode is één van de deelnemende gemeenten. De aangelegde routes worden ook door verschillende (wandel- en fiets)verenigingen gebruikt, de routes worden onderhouden door de gemeente. Tijdens de discussieavond is aangedrongen op aanleg van veilige hardlooproute. Dit zou zowel voor de (hard)loopvereniging als voor de ongebonden sporter interessant zijn en is daarom als reële optie meegenomen.
Actie(s)	Het opstellen van een aanvullende voorstel voor de uitzetten van een (hard)looproute over bestaande paden en wegen waarbij extra verlichting en bewegwijzering de veiligheid moeten waarborgen.
Aandachtspunt	Samenwerking met lokale verenigingen, zie ook projectfiche 6A
Beleidsterreinen	Sport
Rol gemeente	Faciliteren
Planning	Voorstel 1e kwartaal 2010, uitvoering 2e kwartaal 2010
Budget	Nog vast te stellen via aanvullend voorstel

Aanbeveling 7	**Het project "Jeugd in Beweging" verdient een evaluatie. Een eerste aanzet daartoe zou een bijeenkomst met alle deelnemende verenigingen moeten zijn waarin meningen gepeild worden en suggesties tot verbetering worden gedaan.**
Aanleiding	Evaluatie sportstimulering, verenigingsondersteuning en subsidies
Gewenst resultaat	Een gezonde basis voor jeugd-sportstimulering
Doelstelling	Het opdoen van bewegingservaring door de basisschoolleerlingen
Achtergrond	In 2005 is er, in opdracht van het ministerie van VWS, onderzoek gedaan naar resultaten en effecten van sportkennismakingsprojecten en jeugdsportpassen. In het onderzoek is naar diverse aspecten van sportkennismaking gekeken, onder andere de doorstroming naar verenigingen en de invloed van kennismakingsprojecten in de sportkeuze op langere termijn. Wel is duidelijk dat, naarmate de deelnemers aan sportkennismaking jonger zijn (lagere groepen basisschool), de doorstroming naar verenigingen relatief hoog is. Deze leeftijdsgroep wordt echter doorgaans sowieso lid van een vereniging. Door de kenningsmakingslessen kan echter wel gerichter gekozen worden voor een bepaalde sport. Hoewel we de effecten op deelname en lidmaatschap niet kunnen kwantificeren, levert "Jeugd in beweging" een positieve bijdrage aan profilering van verenigingen en samenwerking tussen scholen en verenigingen in onze gemeente. De belangrijkste gemeentelijke doelstelling, het opdoen van bewegingservaring door de basisschoolleerlingen, wordt wel bereikt. Het is echter de vraag of het project nog beter en efficiënter uitgevoerd zou kunnen worden.
Actie(s)	Op basis van onderzoek de opzet en effecten van Jeugd in Beweging in kaart brengen, consequenties doorvoeren
Aandachtspunt	-
Beleidsterreinen	Sport
Rol gemeente	Activeren
Planning	1e kwartaal 2010
Budget	Eventuele verhoging van structurele middelen na een aanvullend voorstel

Aanbeveling 8	**De subsidieringsmethodiek hoeft op korte termijn niet aangepast te worden. Verder onderzoek zou kunnen uitwijzen of een wijziging op langere termijn noodzakelijk. Dit hangt ook af van lokale ambities.**
Aanleiding	Evaluatie sportstimulering, verenigingsondersteuning en subsidies
Gewenst resultaat	Passende subsidiemethodiek
Doelstelling	-
Achtergrond	Voor de evaluatie van het sportbeleid is voor subsidies een benchmark uitgevoerd op regionaal niveau. Bovendien is gekeken naar de landelijke tendens. Een goed vergelijk is heel moeilijk te maken door de vele verschillen in (historisch gegroeide) constructies. Subsidiebedragen in Sint-Oedenrode zijn transparant en vrij eenvoudig vast te stellen. Tarieven voor sportvelden zijn gemiddeld. Het algemene beeld is dat Sint-Oedenrode een op gemiddeld niveau van subsidiering zit. Ook uit de enquête blijken geen specifieke knelpunten op dit gebied.
Actie(s)	Onderzoek in 2012, attent zijn op knelpunten
Aandachtspunt	Jeugdsubsidies
Beleidsterreinen	Sport
Rol gemeente	Activeren
Planning	1e helft 2012
Budget	-

Aanbeveling 9A	**Investeer in verenigingsondersteuning**
Aanleiding	Evaluatie sportstimulering, verenigingsondersteuning en subsidies
Gewenst resultaat	Op 31 december 2012 is 50% van de sportverenigingen op enigerlei wijze ondersteund in specifieke taken.
Doelstelling	Het percentage verenigingen dat op enigerlei wijze ondersteund wordt verhogen en daarmee knelpunten oplossen
Achtergrond	Verenigingsondersteuning is een onderwerp dat bij veel gemeenten in de afgelopen jaren op de “sportagenda” is gezet. Uit de landelijke verenigingsmonitor van NOC*NSF blijkt dat tweederde van alle sportverenigingen in Nederland kampt met één of meer knelpunten of problemen. Kader- en vrijwilligerstekort (bestuurlijk en sporttechnisch) is verreweg het grootste knelpunt. Maar ook afname van leden en financiële problematiek scoren hoog. Sportverenigingen hebben een grote maatschappelijke waarde. Naast het organiseren van een wekelijks sportaanbod, versterken zij (door hun vrijwillige en laagdrempelige karakter) sociale banden tussen mensen. De gemeente Sint-Oedenrode erkent dit en wil sportverenigingen op diverse fronten ondersteunen. Ook uit de uitgevoerde verenigingsenquete komen de genoemde knelpunten naar voren. De maatschappelijke stage kan hier van betekenis zijn, deze biedt mogelijkheden voor ondersteuning van verenigingen op diverse gebieden.
Actie(s)	1. Investeren, niet zozeer in het beschikbaar stellen van veel (meer) geld, maar in het maken van keuzes over de aanpak en eventuele prioriteiten bij een grote vraag aan ondersteuning. 2. Het mogelijk maken van één-op-één-trajecten met verenigingen. 3. Het overwegen van langere (intensievere) ondersteuningstrajecten per vereniging. De kans op succes van ondersteuning neemt toe naarmate er meer dagdelen voor de ondersteuner beschikbaar zijn. 4. Het vooraf maken van duidelijke afspraken met het verenigingsbestuur over de eigen inzet en opstelling van de vereniging in het traject. 5. De juiste ondersteuner bij het juiste project zoeken. 6. Zorgdragen voor een goede afronding van een traject, ongeacht of dit kort of lang is geweest. De tijdsinvestering van betrokken verenigingsleden verdient een juiste terugkoppeling en/of nazorg.
Aandachtspunt	Maatschappelijke stage, uitkomsten enquête, ook op individueel niveau
Beleidsterreinen	Sport - welzijn
Rol gemeente	investeren
Planning	Na 3e kwartaal 2009, vooraf vaststellen vraag
Budget	Nog vast te stellen via aanvullend voorstel

Aanbeveling 9B	**In samenwerking met het vrijwilligerssteunpunt kunnen activiteiten ontwikkeld worden om verenigingen te ondersteunen bij hun vrijwilligersbeleid**
Aanleiding	Evaluatie sportstimulering, verenigingsondersteuning en subsidies, sportverenigingsenquête
Gewenst resultaat	Op 31 december 2012 is 50% van de sportverenigingen ondersteund en begeleid bij het werven van nieuwe vrijwilligers binnen de eigen sportvereniging waarbij nadruk ligt op het werven van jeugdige vrijwilligers.
Doelstelling	Het percentage verenigingen dat een tekort aan vrijwilligers heeft verminderen en het stimuleren van jeugdigen tot vrijwilligerstaken
Achtergrond	Zowel uit landelijke ontwikkelingen als uit informatie verzameld tijdens de verenigingsavond en uit de sportverenigingsenquête is gebleken dat ondersteuning bij vrijwilligersbeleid hoog op het verlanglijstje van verenigingen staat. De resultaten geven aan dat veel sportverenigingen graag hulp willen krijgen bij het oplossen van knelpunten zoals het tekort aan vrijwilligers en de werving en behoud ervan. Effecten van verenigingsondersteuning zijn moeilijk te meten, er spelen vaak andere factoren dan die waar we lokaal invloed op hebben. Echter, in samenwerking met het vrijwilligerssteunpunt kunnen gerichte activiteiten ontwikkeld worden waar verenigingen op eenvoudige wijze hun voordeel mee kunnen doen.
Actie(s)	De samenwerking met het vrijwilligerssteunpunt kan in het kader van dit deelproject gezocht worden in de vorm van thema- en/of voorlichtingsbijeenkomsten gericht op onderwerpen die meerdere (sport)verenigingen aangaan. Ook zou een cursus (bijvoorbeeld vrijwilligersbeleid in de sportvereniging) gegeven kunnen worden waaraan meerdere verenigingen gezamenlijk kunnen deelnemen. Op die manier komen verenigingen ook met elkaar in contact en kunnen zij ervaringen uitwisselen. De uitvoering van dit deelproject gebeurt vanuit het Vrijwilligerssteun zodat het aanbod richting de sportverenigingen en overige vrijwilligersorganisaties goed op elkaar kan worden afgestemd en overlap voorkomen wordt. Verenigingen moeten gewezen worden op de mogelijkheid een maatschappelijke stageplaats aan te bieden en zo (tijdelijk) een knelpunt op te lossen. Ook hierbij speelt het Vrijwilligerssteunpunt, als stagemakelaar, een belangrijke rol. Communicatie vanuit het Vrijwilligerssteunpunt is in alle gevallen van groot belang.
Aandachtspunt	Jeugd, zie ook projectfiche 9A
Beleidsterreinen	Sport – vrijwilligersbeleid - WMO
Rol gemeente	Faciliteren
Planning	Start 3e kwartaal 2009
Budget	Budget vrijwilligerssteunpunt, eventueel bijdrage deelnemers

Aanbeveling 10	**Alhoewel er op dit moment bij de meeste verenigingen voldoende capaciteit is, moet de groei van verenigingen nauwlettend in de gaten worden gehouden zodat tijdig naar oplossingen kan worden gezocht bij te verwachten capaciteitsproblemen.**
Aanleiding	Evaluatie buitensportaccommodaties
Gewenst resultaat	Tijdig signaleren van capaciteitsproblemen
Doelstelling	Voorkomen van capaciteitsproblemen (voor zover mogelijk)
Achtergrond	Voor achtergrondinformatie en capaciteitsberekeningen verwijzen wij naar hoofdstuk 5 van de evaluatie van het sportbeleid Sint-Oedenrode
Actie(s)	Specifieke communicatie met verenigingen, jaarlijkse capaciteitsberekeningen door de gemeente, als nodig het maken van afspraken en het opstellen van een actieplan
Aandachtspunt	Relatie capaciteit en aanleg kunstgrasvelden
Beleidsterreinen	Sport
Rol gemeente	Faciliteren
Planning	Vanaf 3e kwartaal 2009
Budget	Als nodig via aanvullend voorstel

Aanbeveling 11	**Er loopt een onderzoek naar vervanging van sporthal De Streepen. De resultaten moeten worden afgewacht alvorens hier beleid op af te stemmen.**
Aanleiding	Evaluatie binnensportaccommodaties
Gewenst resultaat	Actueel beleid, afgestemd op laatste ontwikkelingen
Doelstelling	Voorzien in behoefte
Achtergrond	Sporthal De Streepen stamt uit 1968. De uitstraling van deze zichtbaar gedateerde sporthal is te omschrijven als matig. De sporthal is 40 jaar intensief gebruikt heeft de sporthal en het einde van de theoretische levensduur is in zicht.
Actie(s)	Nader vast te stellen
Aandachtspunt	Relatie nieuwbouw Fioretti College
Beleidsterreinen	Sport - onderwijs - accomodatiebeleid
Rol gemeente	Eventueel faciliteren, wellicht activeren
Planning	In relatie met nieuwbouw Fioretti College
Budget	Nader te bepalen

Aanbeveling 12	**Aanbevolen wordt de behoefte naar binnensportaccommodatie nader te onderzoeken, ook in het licht van het onderzoek en programma van eisen voor sporthal De Streepen.**
Aanleiding	Evaluatie binnensportaccommodaties
Gewenst resultaat	Behoefte in kaart brengen en inbrengen in definitieve bouwplannen
Doelstelling	Voldoen aan behoeft binnensportverenigingen
Achtergrond	Uit de sportverenigings enquête en de quickscan die gemaakt is ter oriëntatie op de keuze nieuwbouw of renovatie van sporthal de Streepen blijkt dat de gebruiksmogelijkheden beperkt zijn. Na mogelijke nieuwbouw kan beter voorzien worden in de behoefte van de gebruikers. Alhoewel er gesprekken geweest zijn met de huidige gebruikers is niet in kaart gebracht welke potentiële gebruikers er zijn en wat hun behoeft is.
Actie(s)	Behoefteonderzoek binnensportverenigingen
Aandachtspunt	Relatie nieuwbouw Fioretti College
Beleidsterreinen	Sport - accommodatiebeleid - onderwijs
Rol gemeente	Eventueel faciliteren, wellicht activeren
Planning	In relatie met nieuwbouw Fioretti College
Budget	-

Aanbeveling 13	**Voor de renovaties zou een voorziening (onderhoudsfonds) gevormd kunnen worden zodat de jaarlijkse lasten in de exploitatie gespreid worden. Aan deze voorziening ligt in dit geval een meerjarige planning ten grondslag, op basis van het uitgevoerde onderzoek. Deze moet echter wel periodiek geactualiseerd worden.**
Aanleiding	Evaluatie buitensportaccommodaties
Gewenst resultaat	Egalisatie van kosten
Doelstelling	Het op peil krijgen en houden van de kwaliteit van de sportvelden zonder pieken in kosten
Achtergrond	Voor achtergronden wat het onderzoek betreft wordt verwezen naar het onderzoek Cultuurtechnisch onderzoek sportparken Sint-Oedenrode, uitgevoerd door Adviesburo De Meent in 2007 waarin is opgenomen een investeringsschema voor de renovatie van sportvelden tot 2017. Voor 2010 wordt op de gebruikelijke wijze een investering gevraagd via de kadernota. Vanaf 2011 kan dan gewerkt gaan worden via een onderhoudsfonds.
Actie(s)	Investering voor 2010 via kadernota, raadsvoorstel voor het vormen van een voorziening met ingang van 2011
Aandachtspunt	-
Beleidsterreinen	Sport
Rol gemeente	Investeren
Planning	Raadsvoorstel 1e kwartaal 2010, uitvoering vanaf 2011
Budget	Vast te stellen via raadsvoorstel

Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

Sint-Oedenrode is een sportieve gemeente met veel mogelijkheden en kansen. Het belang en de maatschappelijke waarde van sport worden onderkend. Sport kan een waardevol instrument zijn om doelstellingen op diverse terreinen te bewerkstelligen. De sport kent ook bedreigingen. Door maatschappelijke ontwikkelingen komt de verenigingssport onder druk te staan. Sporters willen maatwerk en mede hierdoor stijgt de populariteit van ongebonden en ongeorganiseerde sport.

De gemeente wil haar sportbeleid helder formuleren, een toekomstvisie op sport ontwikkelen en een actieplan voor de komende jaren opstellen. Dat schept duidelijkheid naar burgers en andere geïnteresseerden over wat van de gemeente op sportgebied kan worden verwacht. De speerpunten en doelgroepen die in de laatste sportnota (Sportbeleid in Beweging, 2000 – 2005) genoemd worden zijn nog steeds actueel en worden met positieve resultaten toegepast. Het sportstimuleringsbeleid is nog niet uitgeput al kan hier en daar bijgestuurd worden naar aanleiding van recente ontwikkelingen. De visie op sport en sportstimulering is echter niet drastisch gewijzigd, het is daarom dat actualisatie van het sportbeleid afdoende is.

Lokale en landelijke ontwikkelingen
De prognose laat een toename zien van het aantal inwoners. Het aandeel jongeren neemt af en dit is de bevolkingsgroep waar de sportdeelname traditioneel het hoogst is. Het aandeel ouderen neemt toe. Er is sprake van vergrijzing.

De sportdeelname in Nederland stijgt. De ontwikkeling van de verenigingssport blijft echter achter bij de ongebonden sport. Het traditioneel sporten binnen een vereniging is nog wel omvangrijk, maar de verenigingssport heeft steeds meer te maken met geduchte concurrentie. De behoefte aan flexibele vormen van sport neemt toe. Ongebonden sporten wordt aantrekkelijker. Dit betekent dat de vraag naar sportbeoefening in de openbare ruimte en nieuwe vormen van ongebonden sport groter wordt. Alhoewel de gemeente veel waarde hecht aan de verenigingssport, is er ook oog voor deze nieuwe vraag. Voorop staat namelijk dat zoveel mogelijk inwoners actief sportief bewegen.

Op lokaal niveau maar uitgaande van landelijke ontwikkelingen kunnen we stellen dat de sportdeelname in Sint-Oedenrode hoog is. Uit onderzoek van de GGD Hart voor Brabant blijkt echter dat de frequentie waarop we sportieve activiteiten ondernemen te laag is. Het stimuleren van ongebonden sport zou kunnen leiden tot meer structureel sporten.

De school speelt een belangrijke rol bij het ontwikkelen van een sportieve leefstijl voor de jeugd. De rijksoverheid stimuleert de samenwerking tussen school en sportverenigingen. Over enkele jaren komt Sint-Oedenrode in aanmerking voor de regeling voor combinatiefunctionarissen.

Alhoewel het duidelijk is dat er veel raakvlakken bestaan tussen diverse beleidsterreinen en sport is er slechts incidenteel ambtelijk overleg.

Aanbevelingen naar aanleiding van lokale en landelijke ontwikkelingen

1. Er is nu geen uitgebreid sportdeelname-onderzoek uitgevoerd. Tijdens de discussieavond op 28 oktober is gebleken dat verenigingen behoefte hebben aan een verenigingsenquete. Hierbij kan sportdeelname in de zijlijn worden meegenomen.
2. In het licht van de toenemende populariteit van ongebonden en ongeorganiseerde sport en naar aanleiding van de discussieavond op 28 oktober is de aanleg van veilige, verlichte (hard)looproutes aan te bevelen.
3. De rol van de gemeente is voorwaardenscheppend. Aanbevolen wordt te onderzoeken of en hoe we meer openbare ruimte geschikt kunnen maken voor (veilig) sportief gebruik en of het wenselijk is meer sportvelden op sportparken voor sportief medegebruik door omwonenden open te stellen.
4. Voor wat de commercieel-georganiseerde sport betreft: het uitvoeren van een stimulerend vestigingsbeleid van commerciële sportbedrijven en het betrekken van deze bedrijven bij sportstimulering.

5. Gezien de belangrijke samenwerking tussen onderwijs en sport moet Sint-Oedenrode, zo gauw als mogelijk, gebruik maken van de rijksregeling voor combinatiefunctionarissen.
6. Om tot een samenhangend beleid te komen is structureel overleg tussen de verschillende beleidsterreinen wenselijk. In dit overleg moet als eerste het Jeugdsportfonds aan de orde komen.

Sportstimulering, verenigingsondersteuning en subsidies
De breedtesportimpuls liep over de periode van 6 jaar (2001-2006). De gemeente ontving hiervoor een bijdrage van 50% van de projectkosten van het ministerie van VWS. De breedtesportimpuls gaf invulling aan het sportstimuleringsbeleid en bestond uit vier onderdelen. Een aantal activiteiten is voortgezet.

Het stimuleringsbeleid voor oudere sporters in Sint-Oedenrode heeft geleid tot:
- Sport-en bewegingsmarkten voor senioren.
- Fifty-Fit Fietsen voor senioren. Een groep van vrijwilligers zet iedere week een nieuwe fietsroute uit. De deelnemers betalen geen contributie. Na één jaar telde de groep 88 deelnemers. De activiteit is na een startsubsidie verzelfstandigd.
- In 2008 bestaan er in Sint Oedenrode twee GALM-groepen, die met een aangepaste contributie zijn ondergebracht bij Fortuna.
- Sportief wandelen, georganiseerd door atletiekvereniging Fortuna.
- Recreatief wandelen, georganiseerd door OLAT.

Resultaten en aanbod aangepast sporten (Gehandicapten in beweging):
- Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden via een schriftelijke enquête onder 400 mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, waarin is gevraagd naar de behoefte aan (nieuw) sportaanbod. Conclusie, op basis van de uitkomsten was, dat deze behoefte te divers was om tot een concreet programma/aanbod te komen. Hierna is verwezen naar regionale g-groepen.
- Op het gebied van voorlichting zijn twee sport- en beweegmarkten georganiseerd voor de doelgroep. Sportservice Noord-Brabant heeft een brochure uitgebracht waarin het aanbod voor aangepast sporten bij sportverenigingen is opgenomen.
- Er is een activiteitenprogramma opgestart, namelijk sportief bewegen voor (ex-) hartpatiënten en sportief bewegen voor chronisch zieken/mensen met een functiebeperking. Deze activiteit is ondergebracht bij Stichting Welzijn Ouderen.
- Judovereniging Dai Ippo en turnvereniging Dioscurio hebben g-groepen opgericht, die de gemeente ondersteunt via een jaarlijkse financiële bijdrage. Bovendien is er een groep “g-zwemmen”. Ook de sportscholen hebben een programma voor aangepast sporten. Er bestaat een mogelijkheid voor financiële ondersteuning in de vorm van een bijdrage in extra kosten die verenigingen moeten maken indien zij een aangepast vorm van hun sport aanbieden.

“Gehandicapten in beweging” was, in termen van projectbudget, het kleinste deelproject van de Rooise breedtesportimpuls. Er is vooral geïnvesteerd in inventarisatie van en voorlichting over aangepast sporten en bewegen. Deze invulling is vergelijkbaar met de opzet in andere gemeenten met een breedtesportimpuls.

Het opzetten van een lokale sportinfrastructuur voor mensen met een beperking vraagt veel tijd en inzet. Als randvoorwaarden niet of slechts gedeeltelijk zijn ingevuld, bestaat het risico dat deelname aan sportactiviteiten niet van de grond komt.

Resultaten verenigingsondersteuning:
- In 2002 hebben 20 Rooise sportverenigingen zich opgegeven voor een verenigingsscan. De verenigingen die aan de scans hebben deelgenomen gaven gemeenschappelijk aan problemen te hebben met het werven en behouden van vrijwilligers, met het verwerven van financiële middelen en met het aanbieden van EHBO aan de leden.
- Cursussen over EHBO/AED (met herhalingscursussen), sociale hygiëne en IVA. Door de gemeente worden verkorte EHBO en AED-cursussen aangeboden aan de Rooise sportverenigingen. RooiHartSafe geeft instructielessen voor gebruik van AED-apparatuur. De belangstelling voor deze cursussen blijft onverminderd groot.

- Thema-avonden voor sportverenigingen over sponsoring en vrijwilligersbeleid.
- De gemeente ondersteunt verenigingen via een financiele bijdrage voor specifieke activiteiten zoals schoolsporttoernooien, organisatie van NK en BK, het talentensportfonds en aangepast sporten

De gemeente Sint-Oedenrode erkent het belang van verenigingsondersteuning en wil sportverenigingen op diverse fronten ondersteunen. Vooral ondersteuning bij vrijwilligersbeleid en kader staan hoog op het verlanglijstje van verenigingen. Effecten van verenigingsondersteuning zijn moeilijk te meten, zeker op langere termijn. Dat betekent overigens niet dat ondersteuning geen zin zou hebben. Uit landelijk onderzoek blijkt dat bij zes op de tien verenigingen door de ondersteuning, zaken in positieve zin zijn veranderd. Bij vier op de tien verenigingen is geen enkele verandering merkbaar. Wel komt naar voren dat het effect/succes van een ondersteuningstraject groter is naar mate dit traject langer duurt.

In het kader van sportstimulering is het project “Jeugd in Beweging” opgezet. Hoewel we de effecten op deelname en lidmaatschap niet kunnen kwantificeren, levert “Jeugd in beweging” een positieve bijdrage aan profilering van verenigingen en samenwerking tussen scholen en verenigingen in onze gemeente. Door de kenningsmakingslessen kan echter wel gerichter gekozen worden voor een bepaalde sport. De belangrijkste gemeentelijke doelstelling, het opdoen van bewegingservaring door de basisschoolleerlingen, wordt wel bereikt.

Sint-Oedenrode investeert in jeugd. Voor elk jeugdlid van een in de gemeente gevestigde sportvereniging kan jeugdsportsubsidie aangevraagd worden. In 2008 ontvangt elke sportvereniging een subsidie van €14,50 per jeugdlid tot 18 jaar.

Een overzicht van sportsubsidies:

Soort subsidie	**Bedragen / berekening / opmerkingen**
Jeugdledensubsidie	€ 14,50 per jeugdlid per jaar
Bijdrage onderhoud kleedlokalen	€ 167,- per kleedlokaal
Subsidie schoolsporttoernooien	Afhankelijk van aantal deelnemers, tot maximaal € 1.000
Bijdrage NK en BK	Organisatie NK € 500, organisatie BK € 250,-
Jubileumsubsidie	Diverse bedragen voor verschillende jubilea
Kadersubsidie	75% van de kosten, max. op basis van aantal leden
Cursussen AED/EHBO etc.	100% van de kosten
Bijdrage aangepast sporten	100% van de gederfde kosten
Bijdrage Jeugd in Beweging	100% van de extra accommodatiekosten
Bijdrage in toernooiprijzen	2 sportbekers per jaar per vereniging

Bij navraag bij buurgemeenten blijkt dat er aanzienlijke verschillen zijn in berekeningssystematiek van de sportsubsidies. Jeugdledensubsidie en tegemoetkoming in accommodatiekosten komen in alle gemeenten voor, zij het in zeer diverse vormen.

We kunnen globaal stellen dat Sint-Oedenrode wat jeugdleden betreft hogere subsidies toekent dan buurgemeenten. Daarentegen kennen buurgemeenten andere vormen van financiële ondersteuning. Een goed vergelijk is heel moeilijk te maken door de vele verschillen in (historisch gegroeide) constructies. Subsidiebedragen zijn transparant en vrij eenvoudig vast te stellen. Het algemene beeld is dat Sint-Oedenrode een op gemiddeld niveau van subsidiering zit.

Aanbevelingen naar aanleiding van sportstimulering, verenigingsondersteuning en subsidies

7. Het project “Jeugd in Beweging” verdient een evaluatie. Een eerste aanzet daartoe zou een bijeenkomst met alle deelnemende verenigingen moeten zijn waarin meningen gepeild worden. Ook de invoer van een jeugd-sportpas kan overwogen worden.
8. In samenwerking met het vrijwilligerssteunpunt kunnen activiteiten ontwikkeld worden om verenigingen te ondersteunen bij hun vrijwilligersbeleid
9. Investeer in verenigingsondersteuning: niet zozeer in het beschikbaar stellen van veel (meer) geld, maar maak keuzes over de aanpak en eventuele prioriteiten bij een grote vraag aan ondersteuning.
10. Beperk het aantal accountgesprekken en algemene themabijeenkomsten. Natuurlijk kunnen informatiebijeenkomsten nuttig zijn voor verenigingsbestuurders, maar bieden vaak geen oplossing voor een specifieke problematiek of knelpunten. Een één-op-één-traject met een vereniging is dan effectiever.
11. Overweeg langere (intensievere) ondersteuningstrajecten per vereniging. De kans op succes van ondersteuning neemt toe naarmate er meer dagdelen voor de ondersteuner beschikbaar zijn.
12. Maak vooraf duidelijke afspraken met het verenigingsbestuur over de eigen inzet en opstelling van de vereniging in het traject.
13. Zorg voor de juiste ondersteuner bij het juiste project.
14. Zorg altijd voor een goede afronding van een traject, ongeacht of dit kort of lang is geweest. De tijdsinvestering van betrokken verenigingsleden verdient een juiste terugkoppeling en/of nazorg.
15. De subsidieringsmethodiek behoeft op korte termijn geen aanpassing. Verder onderzoek zou kunnen uitwijzen of een wijziging op langere termijn noodzakelijk. Dit hangt ook af van lokale ambities.

Buitensportaccommodaties

Er zijn diverse capaciteitsberekeningen gemaakt om te beoordelen in hoeverre de buitensportcomplexen voldoen aan de behoefte. De gebruikte planningsnormen zijn opgesteld door de betrokken sportbonden en NOC*NSF in overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Enkel bij voetbal is met betrekking tot een in 1998 door de KNVB en NOC*NSF opgesteld wijzigingsvoorstel geen overeenstemming bereikt met de VNG. Ook voor voetbal is uitgaan van KNVB-normen, daardoor kunnen we stellen dat de capaciteit aan voetbalvelden in Sint-Oedenrode op niveau is. De VNG-norm is krapper en minder voordelig voor de vereniging. We zijn in de evaluatie van de ruimste norm uitgegaan alhoewel in het verleden de VNG-norm is gehanteerd.

Een overzicht:

Vereniging	wedstrijdcapaciteit	trainingscapaciteit	groeimogelijkheden
MHC Sint-Oedenrode	net niet voldoende	net niet voldoende	geen
KV Nijnsel	voldoende	voldoende	aanwezig
KV Boskant	voldoende	voldoende	aanwezig
KV Concordia	voldoende	voldoende	aanwezig
KV Odisco	voldoende	voldoende	aanwezig
VV Boskant	voldoende	voldoende	aanwezig
VV Nijnsel	net voldoende	voldoende	gering
VV Ollandia	voldoende	voldoende	aanwezig
VV Rhode	schijnbaar tekort	voldoende	aanwezig

Buitensportverenigingen geven aan dat alhoewel de opstallen in hun eigendom zijn het onderhoud financieel gezien een knelpunt is of dit in de toekomst kan worden.

Ten aanzien van de voetbalvelden is in 2007 een cultuurtechnisch onderzoek uitgevoerd door Adviesburo De Meent. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn in 2008 renovaties uitgevoerd en zijn renovaties voor 2009 gepland.

Als we vergelijkbare verenigingen in de regio vragen naar hun huurtarieven, blijken de opvatting hierover sterk te verschillen. Voor de buitensport in Sint-Oedenrode ligt het dekkingspercentage op 10% (exclusief kapitaallasten). Dit percentage is vergelijkbaar met het landelijke beeld: op basis van een vergelijkbare berekening bij andere Nederlandse gemeenten ligt de dekking voor de buitensport in de meeste gevallen tussen de 5 en 15%.

Verschillende verenigingen hebben aangegeven belangstelling te hebben voor kunstgras. Uit de resultaten van de discussie-avond komt naar voren dat dit volgens de verenigingen een speerpunt van het toekomstige beleid moet zijn.

Aanbevelingen naar aanleiding van buitensportaccommodaties

16. Voor de renovaties na 2009 zou een voorziening (onderhoudsfonds) gevormd kunnen worden zodat de jaarlijkse lasten in de exploitatie gespreid worden. Aan deze voorziening ligt in dit geval een meerjarige planning ten grondslag, op basis van het uitgevoerde onderzoek. Deze moet echter wel periodiek geactualiseerd worden.
17. In overleg tussen gemeente en sportverenigingen zal bezien moeten worden welke toekomstige mogelijkheden er voor het toepassen van kunstgras zijn in Sint-Oedenrode en in hoeverre partijen in staat en bereid zijn hierin te participeren. Uit capaciteitsberekening voor MHC Sint-Oedenrode, blijkt dat de hockeyclub nu geen groeimogelijkheden heeft. Dat, in samenhang met het verzoek van korfbalvereniging Concordia om om sporttechnische redenen een kunstgrasveld aan te leggen, leidt tot de aanbeveling om in elk geval de mogelijkheid voor de aanleg van een multifunctioneel kunstgrasveld voor hockey en korfbal nader te bezien.
18. Alhoewel er op dit moment bij de meeste verenigingen voldoende capaciteit is, moet de groei van verenigingen nauwlettend in de gaten worden gehouden zodat tijdig naar oplossingen kan worden gezocht bij te verwachten capaciteitsproblemen.

Binnensportaccommodaties

Sporthal De Streepen stamt uit 1968. De uitstraling van deze zichtbaar gedateerde sporthal is te omschrijven als matig. De sporthal is 40 jaar intensief gebruikt en het einde van de theoretische levensduur is in zicht. De bezetting van de sporthal is onevenwichtig en de sporthal heeft een verouderde indeling met slechts 2 x 2 kleedruimten. Sporthal De Streepen voldoet slechts ten dele aan de normen van NOC*NSF.

Sportzaal De Kienehoef voldoet aan de behoefte en is nog voldoende bij de tijd. Echter er liggen verzoeken om verbetering van voorzieningen. Dai-Ippo gebruikt de dojo bijna dagelijks en deze voldoet niet aan de door hen geschetste behoefte. De basketbalvereniging heeft gevraagd om een toeschouwersaccommodatie en betere voorzieningen. De zaal is het hele jaar goed bezet door de kleinere zaalsporten. Op piekuren is het vaak moeilijk om aan alle verzoeken te voldoen.

Verschillende verenigingen geven aan dat gymzaal Boskant te klein is en niet kan voorzien in de bestaande behoefte.

De binnensportverenigingen verliezen leden aan de commerciële/individuele sporten. Daardoor worden er minder uren afgenomen bij de binnensportaccommodaties. In het weekend echter, als er competities gespeeld worden moet er worden uitgeweken naar zalen in omliggende gemeenten omdat het aanbod binnen Sint-Oedenrode te mager is.

Opvallend is de toename van het aantal uren dat door de hockeyvereniging afgenomen wordt.

De binnensportlocaties krijgen gaandeweg steeds meer verschillende functies. Er is grote interesse van kinderopvangorganisaties voor integratie van kinderopvang op sportlocaties. Binnen Sint-Oedenrode is praktische invulling echter nog niet gerealiseerd.

De tarieven van zaalaccommodaties zijn vergeleken. Het prijspeil van de huur voor de sporthal in Sint-Oedenrode ligt onder het gemiddelde, de sportzalen en gymzalen zijn in verhouding vaak duurder dan in omliggende gemeenten.

Op dit moment worden aanpassingen gedaan in het kader van groot onderhoud van zwembad De Neul. De attractiewaarde van het instructiebad zal worden verhoogd en voor volwassenen worden zonnebanken, een whirlpool en een serre gerealiseerd.

Aanbevelingen naar aanleiding van binnensportaccommodaties

19. Er loopt een onderzoek naar vervanging van sporthal De Streepen. De resultaten moeten worden afgewacht alvorens hier beleid op af te stemmen.
20. Aanbevolen wordt de behoefte naar binnensportaccommodatie nader te onderzoeken, ook in het licht van het onderzoek en programma van eisen voor sporthal De Streepen.
21. Multifunctioneel gebruik van binnensportaccommodaties moet gestimuleerd worden. Er is vraag naar en het biedt kansen.

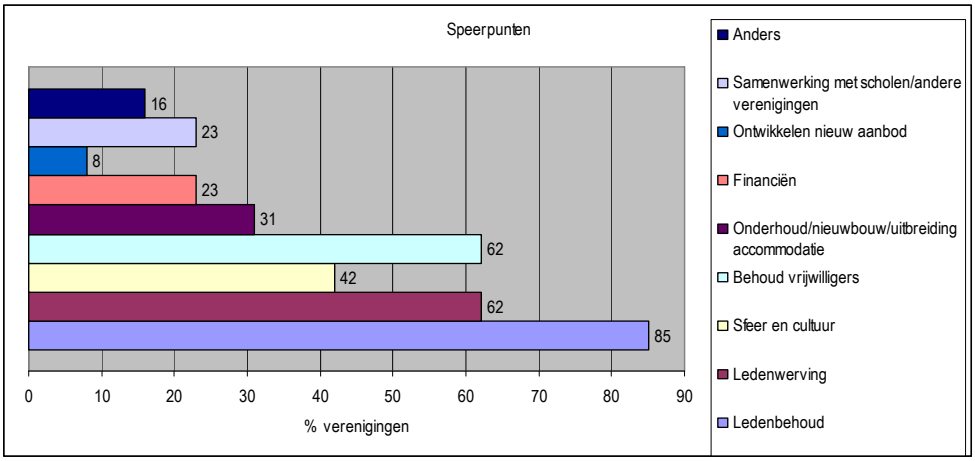
Uitwerking Sportverenigingsenquête 2009

Deze enquête is uitgevoerd onder 68 sportverenigingen in Sint-Oedenrode en bedoeld als meting, opgezet om de ontwikkelingen in de georganiseerde breedtesport in Sint-Oedenrode in kaart te brengen. Mochten de resultaten, zoals hieronder uitgewerkt, aanleiding geven tot verder onderzoek dan zal dit in een later stadium worden opgepakt. Uiteraard geven ook de individuele antwoorden soms aanleiding tot acties vanuit de gemeente. Als dit nodig is zal deze actie ondernomen worden. Bij signalering van problemen zullen deze in kaart gebracht worden en later worden uitgewerkt.

De enquête wordt elke 5 jaar herhaald zodat de ontwikkeling van de sport in beeld gebracht wordt en het effect van het beleid zichtbaar is. Deze uitwerking van de enquête geldt daarbij als 0-meting. Met deze gegevens zijn we in staat om zowel regionaal als landelijk vergelijkingen te trekken. Indien nodig zal dit op specifieke onderwerpen plaatsvinden op het moment dat ontwikkelingen aan de orde zijn.

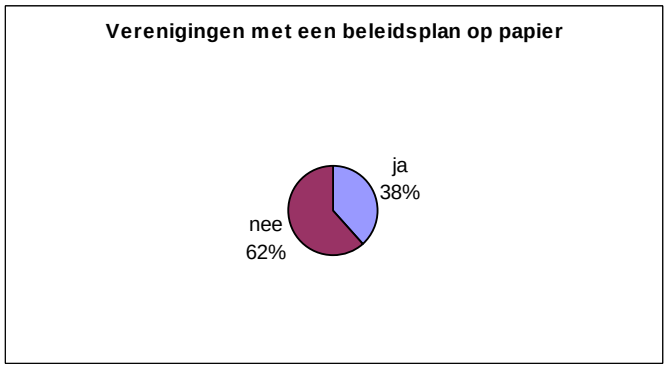
Beleidsplannen en speerpunten

De verenigingen hebben hun speerpunten genoemd voor het komende jaar.

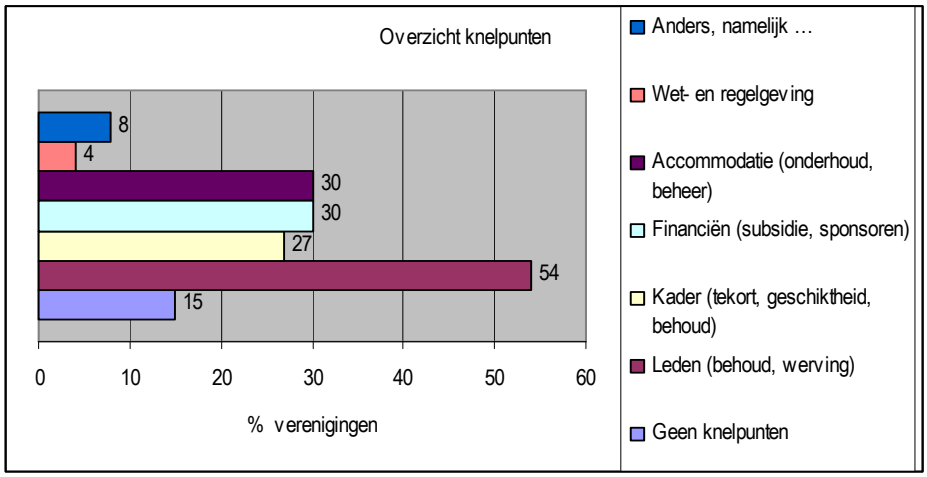

Ledenbehoud is verreweg het belangrijkste onderwerp voor de verenigingen. Ledenwerving staat logischerwijs op een tweede plaats, evenals het behoud van vrijwilligers. Opvallend is het aantal verenigingen dat aangeeft nieuwbouw of onderhoud aan accommodatie als speerpunt te hebben.

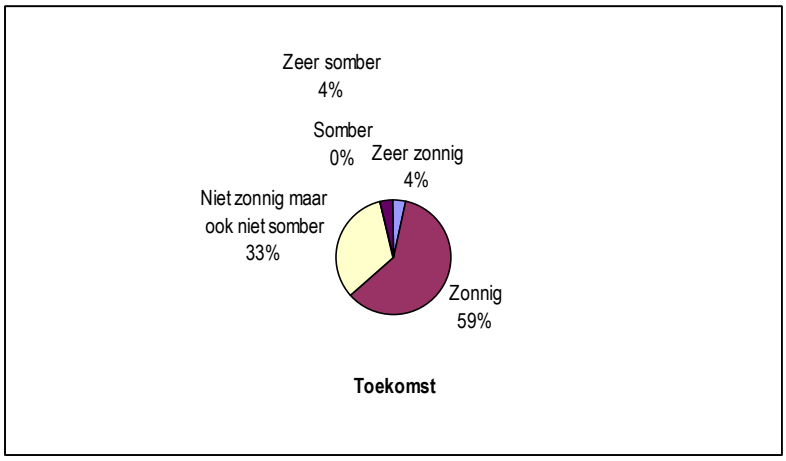
Om na te gaan in hoeverre de verenigingen beleidsmatig werken is gevraagd of zij een beleidsplan op papier hadden.

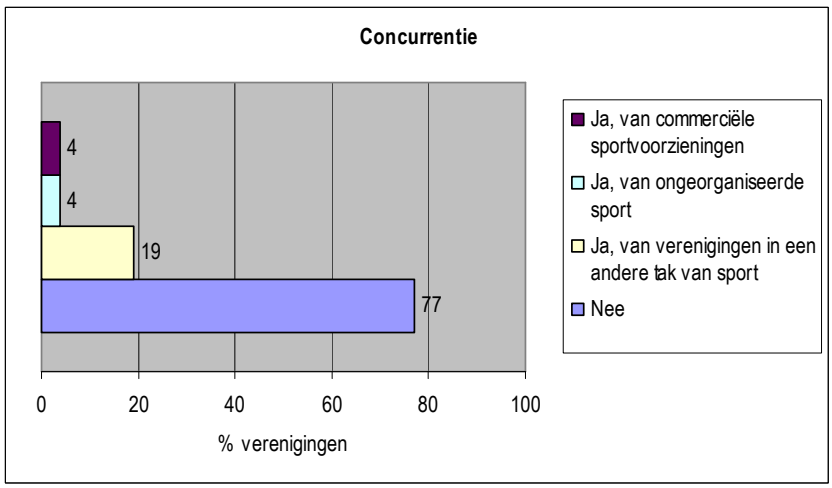
In het kader van beleid en speerpunten is de verenigingen ook gevraagd wat hun voornaamste knelpunten zijn. Ruim 84% geeft aan in meer of mindere mate knelpunten te kennen. De overigen hebben expliciet aangegeven geen problemen te hebben.

Ook hieruit komt weer naar voren dat het werven en behoud van leden een belangrijke plaats inneemt in het beleid, al dan niet op papier, van de vereniging.

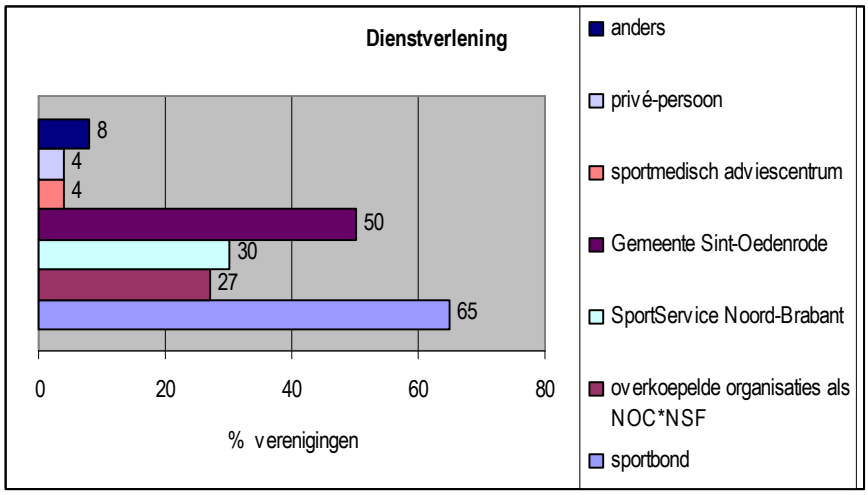

Ondanks alle genoemde knelpunten ziet bijna 60% van de verenigingen de toekomst zonnig in.

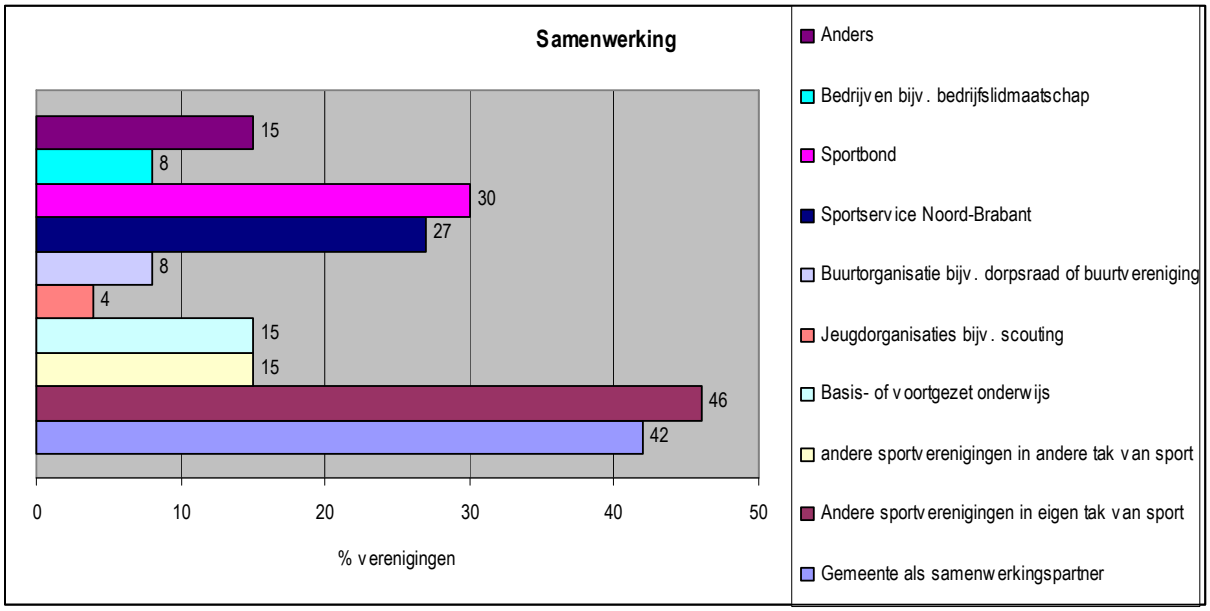
Binnen de gemeente ondervindt slechts 33% van de verenigingen op de één of andere manier concurrentie. Er is geen enkele vereniging die concurrentie ondervindt van andere verenigingen binnen de eigen van sport. De meeste concurrentie wordt ondervonden door andere takken van sport, in verenigingsverband.

85% van de verenigingen heeft het afgelopen jaar gebruik gemaakt van dienstverlening van één of meer organisaties, daarbij is het meest gebruik gemaakt van de diensten van de verschillende sportbonden.

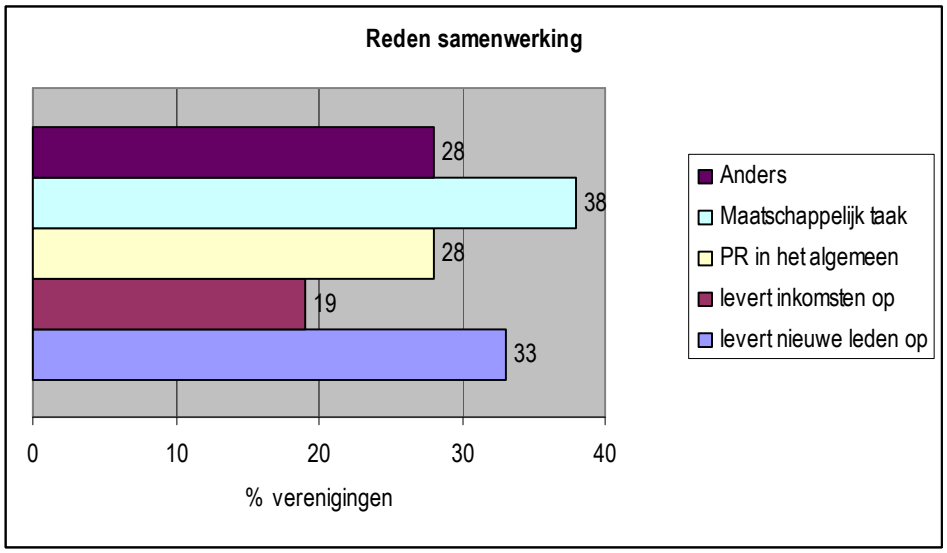

Als verenigingen wordt gevraagd of zij, als zij voldoende financiële middelen zouden hebben gebruik zouden maken van professionele dienstverlening, geeft slechts 38% aan dit dan te doen. De meeste verenigingen vinden dat het aantrekken van meer betaalde krachten die vereniging niet ten goede komt. Als er gekozen zou worden voor professionele ondersteuning dan zou dit bij voorkeur zijn t.b.v. de werving van vrijwilligers en kader of op financieel gebied waaronder sponsoring.

Van alle verenigingen heeft 80% het afgelopen jaar op de één of andere manier samengewerkt met andere instanties.

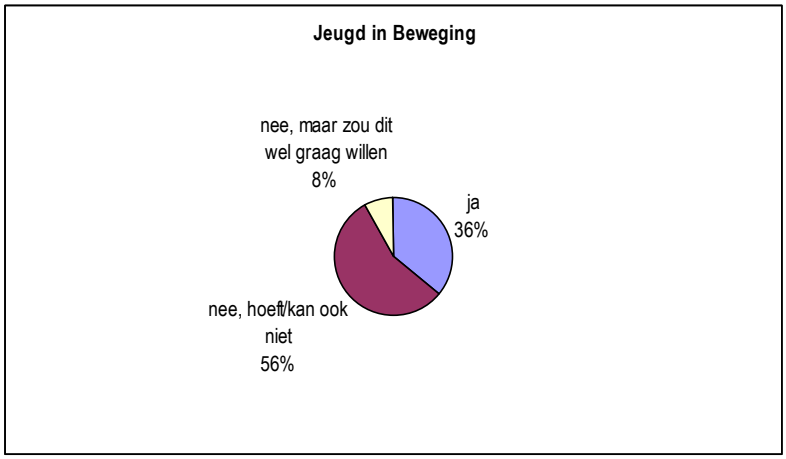
Andere verenigingen in dezelfde tak van sport zijn de belangrijkste samenwerkingspartner, hierna volgt de gemeente. Er heeft geen samenwerking plaatsgevonden met GGD, welzijnsorganisaties of dagopvang. Onder samenwerking verstaan de meeste verenigingen het hebben van gezamenlijk overleg.

De verenigingen is gevraagd een aantal stellingen te beantwoorden die verband houden met samenwerking, maatschappelijke waarden etc. Uit de uitkomsten blijkt dat verenigingen het veelal als eigen verantwoordelijkheid zien om een samenwerking aan te gaan. De verenigingen zien hun maatschappelijke verantwoordelijkheid, sportverenigingen zijn er voor meer dan enkel leuk sporten. Het tegengaan van overgewicht zien de verenigingen niet als specifieke taak, men is het niet eens over de taak het sporten te stimuleren. Zoals eerder aangegeven vinden de meeste verenigingen niet dat meer betaalde krachten de vereniging ten goede komen.

	Helemaal oneens	oneens	neutraal	eens	Helemaal eens
Het initiatief om samen te werken moet van anderen komen	12%	56%	28%		4%
Sportverenigingen zijn er enkel om hun leden leuk te laten sporten	4%	64%	8%	20%	4%
Sportverenigingen hebben een maatschappelijke verantwoordelijkheid			4%	76%	20%
Overgewicht tegengaan is geen taak van sportverenigingen		20%	24%	36%	20%
Sportverenigingen zouden mensen moeten stimuleren om meer te bewegen	4%	16%	40%	28%	12%
Meer betaalde krachten zou de vereniging ten goede komen	12%	36%	24%	28%	4%

Na de vraag over samenwerking is de verenigingen gevraagd of ze het afgelopen jaar betrokken zijn geweest bij het sportstimuleringsproject Jeugd in Beweging.

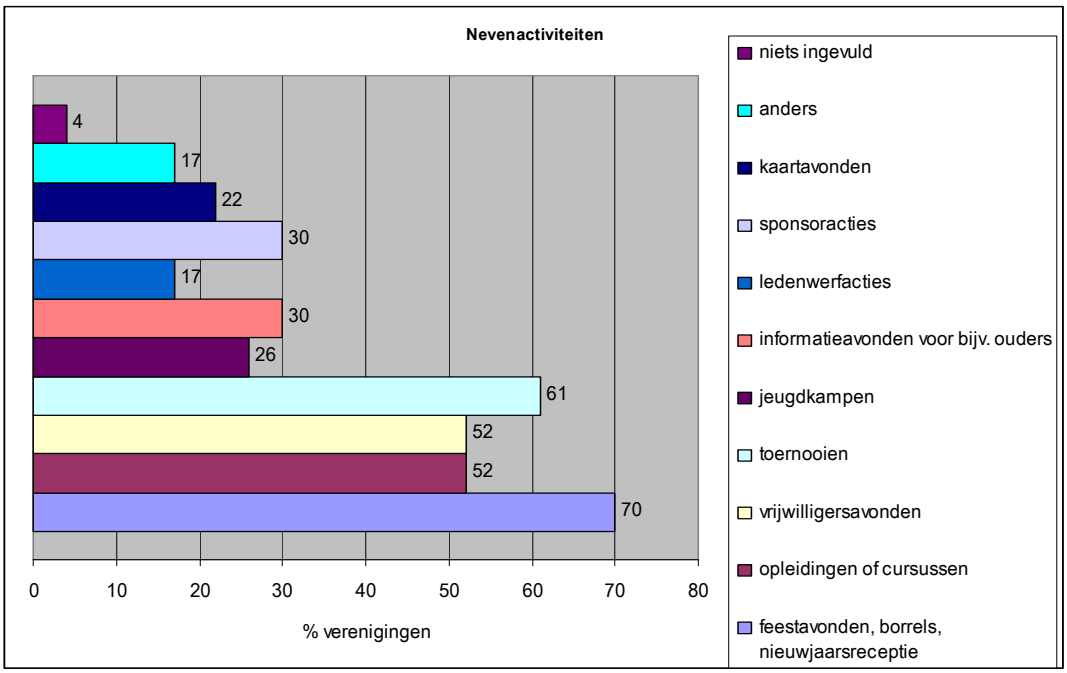
De meningen van de verenigingen over de toekomst zijn overwegend positief.

De meeste verenigingen denken dat hun ledenaantal het komende jaar ongeveer gelijk zal blijven, geen enkele vereniging voorspelt een sterke stijging of daling. 38% van de vereniging geeft aan een groeiambitie te hebben. De ambitie varieert van 10% in 2010 tot 50% in 2012. Of dit een groei in jeugd- of volwassen leden zou moeten zijn wordt uit de enquête niet duidelijk.

Aanbod

Verenigingen bieden hun leden verschillende activiteiten, met uiteraard als belangrijkste activiteit de sportgerelateerde activiteiten (competities, trainingen, wedstrijden en toernooien). Aan de verenigingen is gevraagd of er, naast het reguliere aanbod, speciaal aanbod is voor specifieke groepen. 57% van de verenigingen geeft aan geen specifiek aanbod te hebben. Als er al specifiek aanbod is (43%) dan is dan is dit in 80% van de gevallen aanbod voor volwassenen van 44 – 64 jaar.

Naast sportieve activiteiten organiseren bijna alle verenigingen nevenactiviteiten (92%).

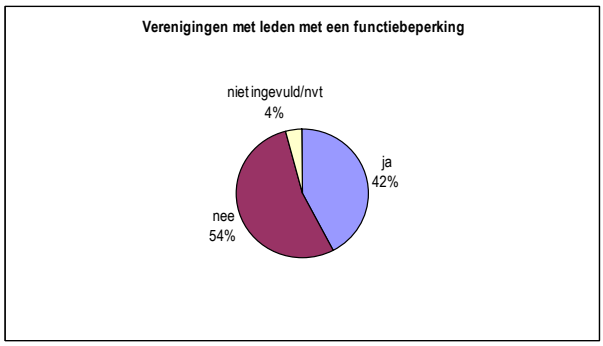

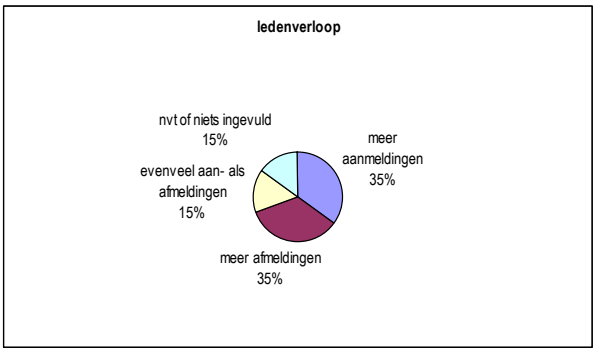
Bij anders worden activiteiten genoemd als een barbecue, sinterklaasviering, korte workshops. Als we specifiek naar de ledenwerfacties kijken zien we dat slechts 17% iets dergelijks organiseert.

Doelgroepen

Het gemiddeld aantal leden van de respondenten is 193. De grootste vereniging (van de groep respondenten) is Rhode r+b, de kleinste is PHV Steeds Paraat.

42% van de verenigingen heeft leden met een functiebeperking of chronische aandoening.

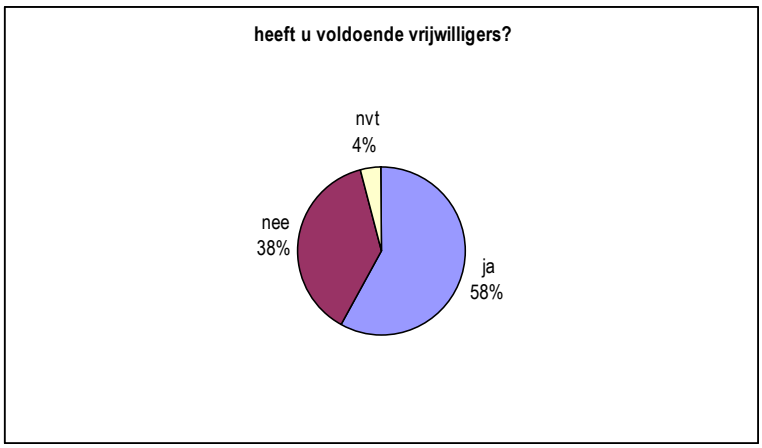

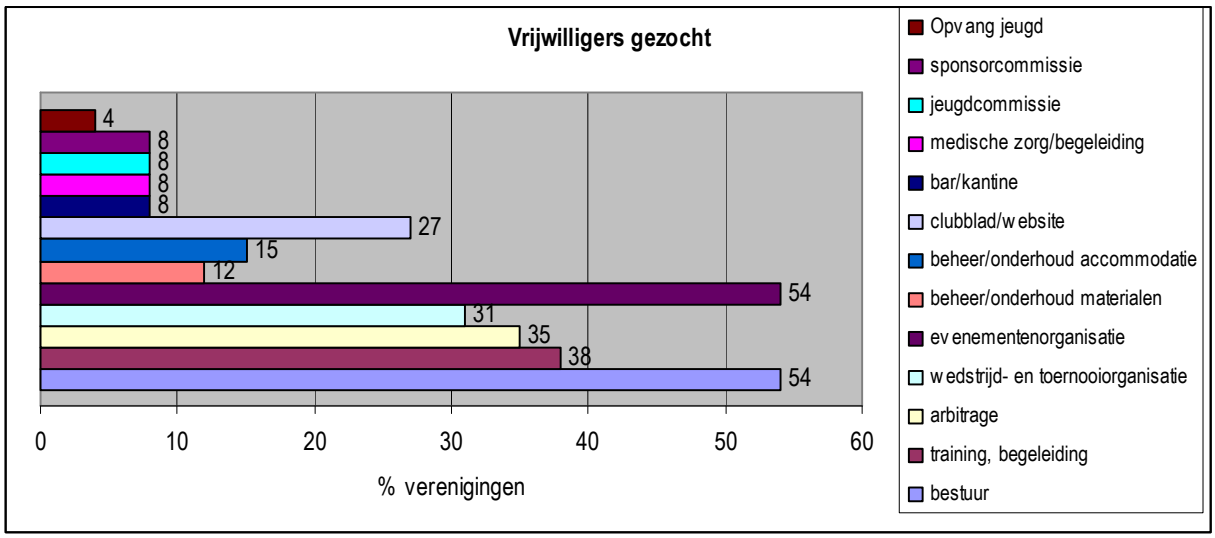
31% van de verenigingen heeft allochtone leden.

Als we het ledenverloop van de verenigingen bekijken zien we dat er evenveel verenigingen met een dalend als met een stijgend aantal leden zijn. Er is 1 vereniging met een ledenstop, er zijn geen verenigingen met een wachtlijst. 36% van de verenigingen geeft aan dat het ledenaantal het laatste jaar is toegenomen. 28% zegt dat het afgenomen is, 36% geeft aan dat het ledenaantal gelijk gebleven is. De verwachting van de vereniging is anders, bijna 77% geeft aan dat de verwachting is dat het ledenaantal gelijk zal blijven.

Kader

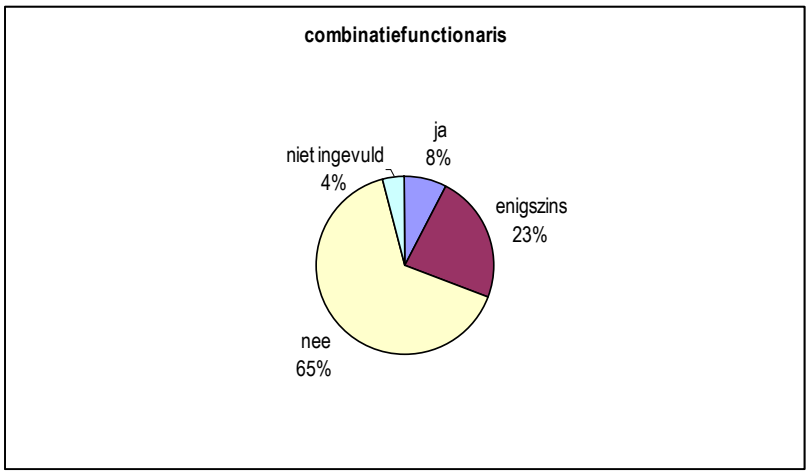

Bijna 40% van de verenigingen werkt met 21 of meer vrijwilligers. 58% geeft aan dat het aantal vrijwilligers voldoende is, Desondanks worden voor veel taken bij de meeste verenigingen toch vrijwilligers gezocht. 38 % geeft aan dat zij een tekort aan vrijwilligers kennen.

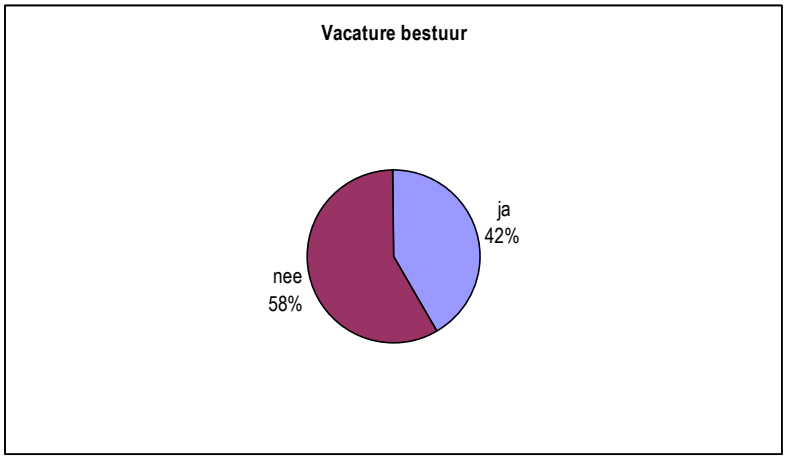

58% van de verenigingen geeft aan dat het aantal trainers voldoende is. 23% heeft een tekort aan trainers. De kleinere verenigingen hebben minder dan 10 trainers in dienst, bij grote verenigingen stijgt dit tot meer dan 25 trainers. Het grootste deel van de verenigingen kent geen betaalde trainers. 1 vereniging geeft aan dat alle trainers betaald worden.

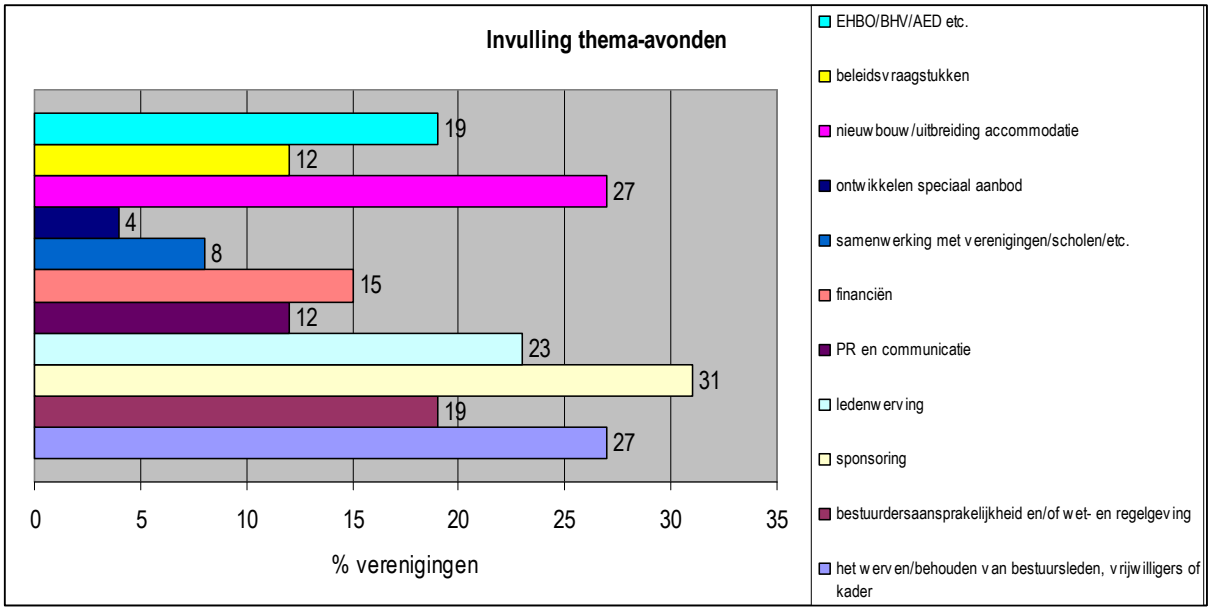
Een combinatiefunctionaris is in dienst van twee partijen, bijv. een school en een sportvereniging. De rijksoverheid ondersteunt de inzet van combinatiefunctionarissen de eerste jaren in financiële zin. Na 2011 komt Sint-Oedenrode in aanmerking voor deze vorm van subsidiering. Het blijkt dat niet veel verenigingen op de hoogte zijn van deze ontwikkeling. Slechts 8% van de verenigingen geeft aan dat zij op de hoogte zijn, 65% weet er niets van.

Bijna de helft van de verenigingen (46%) heeft een bestuur van meer dan 5 leden. In 69% van de gevallen telt het bestuur meer mannen dan vrouwen. De gemiddelde leeftijd van de bestuursleden ligt in 73% van de gevallen tussen de 39 en de 55 jaar.

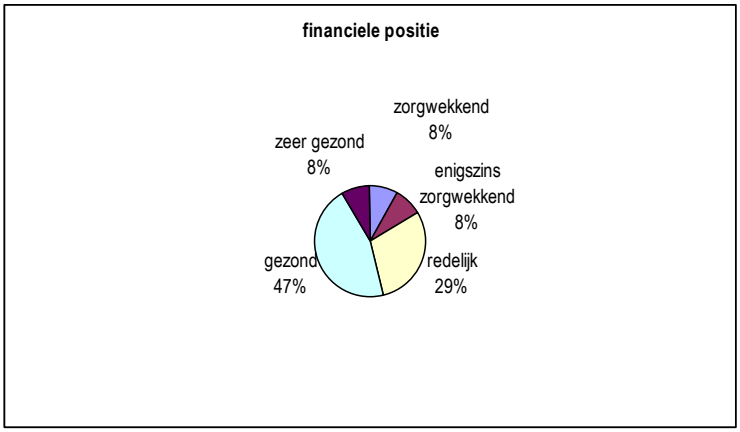
Een vorm van ondersteuning van vrijwilligers en kader is de organisatie van thema-avonden over diverse onderwerpen. 58% van de verenigingen geeft aan hiervan gebruik te zullen maken. Er is gevraagd welke onderwerpen behandeld zouden moeten worden.

Opvallend is dat het onderwerp nieuwbouw/uitbreiding accommodatie hoog scoort.

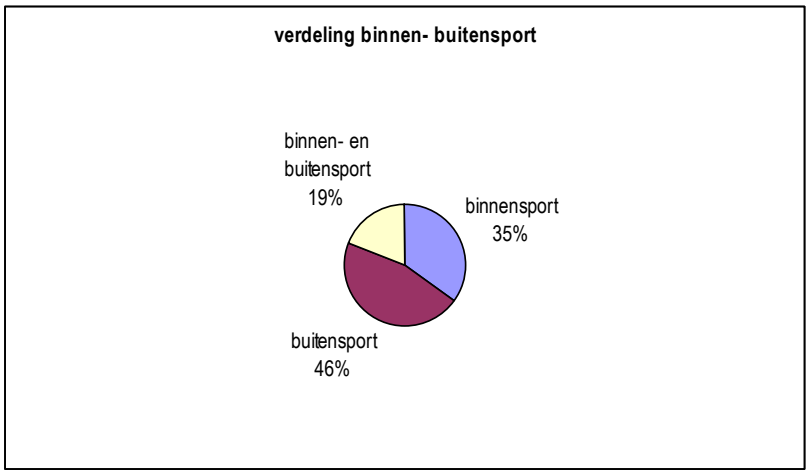
Financien

Het contributieniveau is zeer divers. Leeftijdscategorieën, verschil in activiteiten en de scheiding jeugd-volwassenen is bij bijna elke vereniging anders. Het is daarom moeilijk hier een conclusie aan te verbinden.

47% van de verenigingen beoordeeld de financiële positie als gezond, 8% als zeer gezond. 29% beoordeeld de positie als redelijk. Slechts 16% vindt de financiële positie enigszins zorgwekkend of zorgwekkend.

Accommodatie

In bovenstaande tabel is verduidelijkt wat de verdeling van binnen en buitensportverenigingen is onder respondenten. 15% geeft aan geen gebruik te maken van accommodatie, 15% huurt een accommodatie bij derden, 27% huurt een gemeentelijke accommodatie en de helft beschikt over eigen accommodatie.

Er is gevraagd te reageren op een aantal stellingen:

	Helemaal oneens	oneens	neutraal	eens	Helemaal eens
Met (het aantal uren in) de huidige accommodatie kunnen we nog jaren vooruit.	15%	15%		27%	27%
De accommodatie is in goede staat.	12%	12%	19%	27%	19%
Zaken als financiering, onderhoud, beheer en exploitatie van de accommodatie zijn naar wens.	8%	12%	23%	19%	12%

Bovenstaande is reden tot nader onderzoek al zijn de resultaten op het eerste gezicht niet heel slecht.